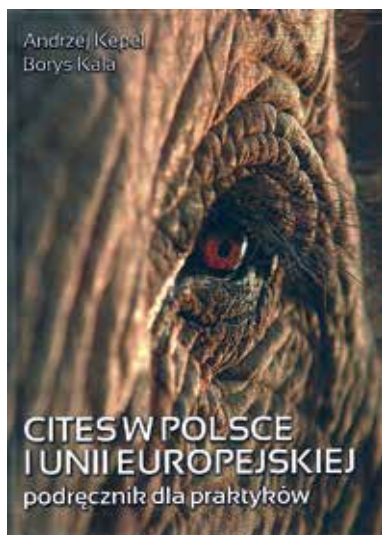

Andrzej Kepel, Borys Kala: CITES W POLSCE I UNII EUROPEJSKIEJ – podręcznik dla praktyków. Wydanie I. Poznań, grudzień 2010. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”. ISBN:978-83-921503-9-8)

Andrzej Kepel, prezes, i Borys Kala, wiceprezes Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra” zajmują się tematyką CITES. Książka ich autorstwa „CITES W POLSCE I UNII EUROPEJSKIEJ – podręcznik dla praktyków” jest odpowiedzią na brak polskojęzycznego opracowania dotyczącego zagadnień praktycznych Konwencji Waszyngtońskiej. Jest adresowana głównie do osób, które mają styczność z funkcjonowaniem przepisów Konwencji.

Jak zaznaczyli autorzy, stan prawny w książce jest aktualny na dzień 1 stycznia 2011 roku. Jednak aby w pełni zrozumieć niektóre treści, należy jednocześnie korzystać z ustawy o ochronie przyrody wraz z nowelizacjami i rozporządzeń Komisji Europejskiej. Szczególny nacisk jest kładziony na przepisy obowiązujące w Polsce i Unii Europejskiej.

Warto zwrócić uwagę na rozdział dotyczący norm, określających przewożenie okazów przez granice. Autorzy zamieścili w nim użyteczne schematy obrazujące postępowanie krok po kroku, jakie wymagania muszą zostać spełnione, aby określony okaz mógł przekroczyć granicę państw Wspólnoty. Przedstawione zostały także sytuacje wyjątkowe takie jak transport dóbr osobistych, trofeów, majątku gospodarstwa domowego. Wyszczególniono rodzaje odstępstw w zależności od transakcji i aneksu.

Przy opisie wwiezienia okazów na teren Unii Europejskiej wymieniono sposoby ubiegania się o zezwolenie importowe. W każdym przypadku zostały podane numery pól, które powinny być wypełnione. W tabeli umieszczono wykaz kolorów dokumentów wykorzystywanych na potrzeby norm handlu okazami objętymi Konwencją Waszyngtońską. Jednakże w książce brakuje wzoru takich formularzy z wyszczególnionymi punktami, by czytelnik mógł zobaczyć i przeanalizować takie zgłoszenie. Ponadto warto byłoby też zamieścić prawidłowo wypełniony wniosek, aby móc porównywać te, które otrzymuje się od osób ubiegających się o zezwolenie.

Ważne dla praktyków zajmujących się dokumentami CITES jest wskazanie warunków, które musi spełnić dokument, aby został uznany za legalną kopię. Wymienione są informacje, na które osoba kontrolująca powinna zwracać szczególną uwagę.

W kolejnym rozdziale autorzy opisali warunki, które muszą zostać spełnione, aby zwierzę zostało uznane za urodzone i wyhodowane w niewoli, a roślina za sztucznie rozmnożoną.

Następny, bardzo obszerny rozdział jest poświęcony znakowaniu okazów CITES. W niektórych momentach opisy są niezwykle szczegółowe, chociażby tak jak załączona na str. 88 tabela z rekomendowanymi średnicami obrączek dla gatunków ptaków. Informacje zamieszczone w tym rozdziale powinny być raczej wydane jako oddzielne specjalistyczne opracowanie metod, gdyż poruszonym aspektem zajmują się tylko służby za to odpowiedzialne.

Kolejnym poruszonym w książce tematem jest rejestracja zwierząt. W rozdziale temu poświęconym opisano procedurę oraz informacje, które trzeba podać w zgłoszeniu. Zamiast umieszczać zdjęcia zwierząt objętych ochroną, autorzy mogliby wstawić przykłady formularzy rejestracyjnych.

Zdecydowanym atutem tej książki są wymienione najczęściej spotykane nieprawidłowości w handlu okazami CITES w Polsce. Autorzy zwrócili uwagę jakich niedopatrzeń powinno się unikać jak również jakimi dokumentami powinno się dysponować.

Część dotycząca systemu nazewnictwa i klasyfikacji biologicznej nie pasuje do tematyki książki, ale jest pewną pomocą dla osób nie będących biologami, a mających do czynienia z dokumentami CITES, w których te nazwy występują.

Konwencją Waszyngtońską zostało objęte ponad 28 000 gatunków roślin, a tylko około 5 000 gatunków zwierząt, jednak roślinom nie poświęca się w tej książce praktycznie żadnej uwagi.

Plusem jest obecność słownika z wyjaśnieniem pojęć, pojawiających się w podręczniku, jednakże brak indeksu niekiedy bywa problematyczny.

Walorem książki jest również bibliografia w postaci wymienionych stron i odnośników internetowych, na których można znaleźć dodatkowe informacje dotyczące poruszanych zagadnień.

Czasami w tekście pojawiają się literówki. Warto byłoby dokonać dodatkowej korekty, wówczas książka sprawiałaby wrażenie lepiej przygotowanej i bardziej profesjonalnej.

Mimo tych usterek, które można skorygować przy okazji następnego wydania, książka autorstwa

Andrzeja Kepela i Borysa Kała spełnia swoje założenia i wypełnia znaczną lukę w polskim piśmiennictwie. Nie można jednak polecić jej osobom poszukującym podstawowych informacji o CITES, ponieważ aby zrozumieć tę pozycję, trzeba posiadać już pewną, niekiedy dość zaawansowaną wiedzę dotyczącą Konwencji Waszyngtońskiej – jej założeń, struktury i funkcjonowania. Tak jak wskazuje tytuł, jest to zdecydowanie podręcznik dla praktyków – dla laików może okazać się on zbyt trudny.

Kamil Tomasz Kwiecień.

E-mail: kamil.kwiecien@student.uw.edu.pl

ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU O NAGRODĘ PREZESA POLSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYRODNIKÓW im. KOPERNIKA

Kolejna edycja konkursu o Nagrodę Prezesa Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, na najlepszy artykuł opublikowany przez doktorantkę/doktoranta w tomie 112 i 113 Pisma Przyrodniczego *Wszechświat* w 2011 i 2012 została rozstrzygnięta. W tym okresie opublikowano 4 artykuły spełniające wymogi regulaminu konkursu.

Jury konkursu w składzie: prof. dr hab. Wincenty Kilariski, prof. dr hab. Barbara Płytycz, prof. dr hab. Marek Sanak, prof. dr hab. Maria Śmiałowska – Redaktor naczelna, prof. dr hab. Ryszard Tadeusiewicz, pod przewodnictwem Prezesa Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, prof. dr hab. Elżbiety Pyzy, postanowiło przyznać jedno wyróżnienie Pani Karolinie A. Budzik, doktorantce UJ za artykuł pt. „Zróżnicowanie i rola ubarwienia płazów”, opublikowany w t.113, nr.7–9, str.176–179 Pisma Przyrodniczego *Wszechświat*.

Autorka wyróżnionego artykułu otrzymuje nagrodę pieniężną w wysokości 1000 złotych, honorowy dyplom oraz prenumeratę rocznika Pisma Przyrodniczego *Wszechświat* w bieżącym roku.

Gratulujemy!

Prezes Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika
Prof. dr hab. Elżbieta Pyza

KONKURS DLA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW O NAGRODĘ PREZESA POLSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYRODNIKÓW im. KOPERNIKA NA NAJLEPSZY ARTYKUŁ POPULARNONAUKOWY

Ogłaszamy kolejny konkurs, tym razem nie tylko dla doktorantów, ale również dla studentów, którzy samodzielnie napiszą i prześlą do redakcji Pisma Przyrodniczego *Wszechświat* artykuł na tematy przyrodnicze, napisany zgodnie z wymogami czasopisma. Spośród opublikowanych artykułów zostanie wyłoniony jeden, a inne ciekawe artykuły mogą zostać wyróżnione.

Autor najlepszego artykułu zostanie nagrodzony nagrodą pieniężną w wysokości 1000 złotych, dyplomem i roczną prenumeratą Pisma Przyrodniczego *Wszechświat*.

Zachęcamy studentów i doktorantów do spróbowania swoich sił w popularyzacji nauk przyrodniczych.

Prezes Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika
Prof. dr hab. Elżbieta Pyza